

BIJNZEN

Het gebeurt op het Veerse Meer, in september tijdens het vierde etmaal van de roemruchte Zeeuwse Duotocht (zie duotocht.nl). Samen met mijn zoon Bouke ben ik al meer dan drie dagen in touw. We hebben hard gezeild in het hele deltagebied, dag en nacht jagend op verplichte doelen en bonuspunten. Al die tijd hebben we bij toerbeurt gestuurd, aan de zeilen gewerkt, hazenslaapjes gedaan en dikke boterhammen gesmeerd. We discussieerden de uren aan elkaar over de juiste strategie en maakten ook blunders die we onszelf nooit vergeven.

En nu, in de kleine nachtelijke uurtjes van de laatste zeildag, moeten we op het Veerse Meer nog één doel halen om reglementair te kunnen finishen: het haventje van Oranjeplaat. Voor wie die plek niet kent: het is een wonderschoon hoekje dat onderin de meest zuidelijke bocht van het meer diep doordringt in de Schengepolder. In de toegang tot de haven staat voor zeiljachten geen water, behalve tussen de tonnetjes waarvan rood en groen in het smalste gedeelte maar tien tot vijftien meter uit elkaar liggen. Als wij bij de geul aankomen, is hij met een oost-zuidoostelijke wind niet bezeild. Laveren is hier met een boot van elf meter onmogelijk. Maar rond acht uur in de ochtend zal de wind een beetje gaan krimpen, zeggen de windgoeroes. We zoeken in de buurt een steiger op, zetten de wekker op half acht en gaan nog een paar uur slapen.

Tegen achten is de wind inderdaad gekrompen, maar minder dan we hadden gehoopt, er is nog maar een klein zuchtje van over. Toch is het nu of nooit. We halen de schoten snaarstrak door en mikken met een gangetje van anderhalve knoop op de rode tonnetjes aan loefzijde. De boot ligt goed op koers, maar we knijpen zo hard dat we sterk verlijeren. Nog vóór het smalste stukje naderen we al de lijn van de groene tonnen. Dan valt de wind ook nog weg. Wordt dit moddergat ons Waterloo? Dat laten we niet gebeuren. Met het restje gang dat nog in de boot zit, sturen we voorzichtig naar de hoge kant. Dat is nog maar half gelukt en we liggen bijna stil als er weer een zuchtje wind van de oever komt. De genua pakt die wind en trekt de boeg naar de wachtende modder aan lij. Ik spring naar de lier en gooi de schoot los. Een

reflex, ingegeven door het vele zeilen in open boten in smalle Friese poldervaarten. In die jonge jaren hadden we geen lieren. De fokkemaat had de schoot in de hand en speelde ermee op gevoel. “Zeilers die hun schoten vastzetten zijn lui,” zeiden we toen.

Zonder druk in de genua laat de boot zich met slap hangend grootzeil en bezaan weer wat opsturen. We klokken nog geen knoop. De tijd die we strak langs de groene tonnenlijn scheren, lijkt een eeuwigheid. Heel voorzichtig trekken we de genuaschoot weer wat aan.

Dat helpt: 1,2 knoop en zelfs een beetje hoogtewinst. Dan ineens weer een fris briesje, schoot los. Zo gaat het jongleren met het voorzeil door tot we na een flauwe bocht in de geul zien dat we ook de laatste ton aan de veilige kant zullen passeren. Onze overwinningskreet klinkt luid in de nog onbezoedelde ochtendstilte.

“Een mooie techniek,” zegt Bouke, “is daar een naam voor?”

“Niet dat ik weet.”

“Dan noemen we het bijnzen.”

Ik denk even aan deinzen, ook jongleren met zeilen, maar dan om achteruit te varen.

“Ja, bijnzen is wel een goeie.”

Nu nog zorgen dat-ie in de Dikke Van Dale komt als een van de vele uitdrukkingen met een nautische herkomst: ‘bijnzen (bijnzde, heeft gebijnzde) – uiterst selectief alleen die kansen benutten die je werkelijk vooruit helpen.’

Rob Bijnsdorp is journalist, communicatieadviseur en zwerver op en langs het water. De nieuwste ontwikkelingen in jacht-ontwerpen en navigatie-elektronica gaan aan hem voorbij. Maar des te meer gaat zijn aandacht uit naar de kwaliteit van het leven aan boord en naar de bijzonderheden van het water waarop we varen.

“

**DE TIJD DIE WE
STRAK LANGS
DE GROENE
TONNENLIJN
SCHEREN, LIJKT
EEN EEUWIGHEID**

”

Een momentopname uit de track-and-trace-registratie. Dit programma registreert iedere twee minuten de positie van alle deelnemers aan de Zeeuwse Duotocht.